

Załącznik

do uchwały Nr XXV/162/2016

Rady Gminy Rzeszyca

z dnia 15 listopada 2016r.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
W GMINIE RZESZYCA
NA LATA 2016-2021**

Rzeszyca 2016

A. Kosiedu

SPIS TREŚCI.

Wstęp

1. Proces opracowania strategii

2. Podstawy Prawne

2.1. Dokumentu europejskie, krajowe i lokalne

3. Charakterystyka Gminy Rzeczyca

3.1. Położenie administracyjne i geodezyjne

3.2. Demografia

3.3 . struktura pracujących

4. Diagnoza problemów społecznych w gminie

4.1. Problemy społeczne gminy w perspektywie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeczyca.

4.2. Bezrobocie

4.3. Uzależnienia, przemoc

4.4..Zabezpieczenie zdrowotne

4.5. Edukacja

4.6. Bezpieczeństwo publiczne

4.7. Kultura

4.8. Organizacje pozarządowe

5. Analiza problemów w zakresie polityki społecznej w gminie Rzeczyca

5.1. Analiza SWOT

5.2. Wizja, Misja, cele strategiczne i szczegółowe.

6. Monitorowanie i proces aktualizacji

7. Finansowanie strategii

8. Adresaci strategii

WSTĘP

Podstawę prawną Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi art. 17 ust.1 pkt. 1 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Zgodnie z tą Ustawą do zadań własnych o charakterze obowiązkowym gminy należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Natomiast art. 16b wymienionej powyżej ustawy określa istotne elementy, które powinny znaleźć się w dokumencie Strategii.

W sferze obowiązków gminy znajduje się jednak również szereg zadań, być może mniej namacalnych i spektakularnych niż inwestycje w infrastrukturę, ale równie ważnych dla funkcjonowania wspólnoty samorządowej. Są to zadania użyteczności publicznej w szczególności w zakresie pomocy społecznej, wspierania rodziny, polityki prorodzinnej, ochrony zdrowia, edukacji publicznej, kultury oraz kultury fizycznej i turystyki. Można rzec, że są one „bliżej” ludzi w tym sensie, że ich realizacja wymaga konkretnych odbiorców – osób i rodzin, które będą chciały albo będą potrzebowały skorzystać ze świadczonych przez gminę usług.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych to usystematyzowana, długoterminowa i perspektywiczna koncepcja polityki społecznej, mająca na celu objęcie wsparciem osoby zagrożone lub dotknięte wykluczeniem społecznym oraz stworzenie optymalnych warunków dla funkcjonowania społeczności lokalnej. Głównym zadaniem strategii jest wyrównanie szans społecznych mieszkańców gminy dzięki efektywnej współpracy wszystkich partnerów działających w obszarze polityki społecznej.

Wielość i różnorodność zagadnień w omawianej dziedzinie skłania wszakże do przyjęcia strategii, która uporządkuje rozproszoną wiedzę o problemach społecznych oraz wskaże priorytety. Łatwiej jest bowiem funkcjonować w dynamicznym i skomplikowanym otoczeniu prawnym, politycznym i społeczno-kulturowym, mając określone przynajmniej długofalowe cele oraz kierunki działań. Temu właśnie ma służyć dokument pt. „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Rzeczyca na lata 2016-2021”

jako długofalowy plan działań stanowiący odpowiedź na prospektywną diagnozę sytuacji społecznej.

1. PROCES OPRACOWANIA STRATEGII

Głównym wyzwaniem w trakcie opracowywania GSRPS było stworzenie odpowiednich warunków dla partycypacji publicznej, to znaczy zapewnienia aktywnego udziału jak najszerszej reprezentacji mieszkańców, tworzonych przez nich organizacji pozarządowych oraz grup nieformalnych, a także władz samorządowych, pracowników jednostek organizacyjnych gminy, innych ważnych instytucji lokalnych. Kluczowe było przy tym kreowanie przestrzeni do dyskusji, wymiany opinii oraz pomysłów, a wreszcie – współpracy i konsensusu na etapie formułowania celów oraz wypracowywania rozwiązań wdrożeniowych strategii.

Do celów opracowania strategii Zarządzeniem Nr 97/2015 Wójta Gminy Rzeczyca z dnia 28.10.2015 roku został powołany do życia Zespół zadaniowy ds. opracowania GSRPS jako organ inicjatywny, konsultacyjny i opiniodawczy. W jego skład weszli:

- 1) Iwona Łuszcz-Krawczyk - Sekretarz Gminy Rzeczyca
- 2) Regina Sarwa - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rzeczycy
- 3) Jacek Zakrzewski - Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Rzeczycy
- 4) Grażyna Kielan - Dyrektor Gimnazjum w Rzeczycy
- 5) Małgorzata Sobolewska-Gdak - Dyrektor Publicznej Szkoły Podstawowej w Rzeczycy
- 6) Zofia Gaczkowska - star. pracownik socjalny GOPS w Rzeczycy
- 7) Beata Galas - pracownik socjalny GOPS w Rzeczycy

W lutym 2016 r. rozpoczął się drugi etap prac nad strategią, polegający na stworzeniu kompleksowej diagnozy sytuacji w Gminie jako punktu wyjścia do określenia celów i działań strategicznych. Opracowanie diagnozy składało się z:

- analizy danych zgromadzonych w różnych rejestrach, bazach, raportach i innych opracowaniach;
- badań opinii publicznej prowadzonych metodą ankietową wśród mieszkańców.

Głównym źródłem danych był Główny Urząd Statystyczny, w szczególności Bank Danych Lokalnych, a także różne publikacje GUS, zarówno krajowe jak i regionalne, udostępniane przez Urząd Statystyczny w Łodzi. W miarę potrzeb wykorzystywano również raporty z ogólnopolskich badań, np. Diagnozy społecznej nt. warunków i jakości życia Polaków oraz powiązane z nimi raporty tematyczne. Opracowując część diagnostyczną strategii posłużono się ponadto lokalnymi bazami danych UG, GOPS, PUP, policji i innych instytucji.

Dla poszczególnych problemów wyodrębniono priorytety, które są źródłami (przyczynami) tworzącymi te problemy. Ułatwiło to sformułowanie celów strategicznych dla poszczególnych obszarów problemowych a następnie sfery społecznej jako całości. Formułowanie tych celów poprzedzono analizą możliwości oraz ograniczeń istniejących w samym systemie pomocy społecznej jak i poza nim. Pozwoliło to określić rzeczywisty obraz warunków realizacji strategii i formułowania programów operacyjnych w gminie.

2. PODSTAWY PRAWNE

Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych, podobnie jak inne dokumenty strategiczne przygotowywane na różnych szczeblach administracji publicznej, jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Oprócz obowiązku jej opracowania wynikającego z ustawy z dnia 12 marca 2014 r. o pomocy społecznej, na jej treść i realizację mają również wpływ inne akty prawne. Należą do nich:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym ,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
- ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii ,
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,

- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
- ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego ,
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne ,
- ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustalaniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Podczas realizacji strategii zajdzie również potrzeba odwołania się do innych aktów prawnych, m.in. z zakresu edukacji, kultury, ochrony zdrowia i budownictwa socjalnego.

2.1. Dokumenty europejskie, krajowe i lokalne.

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu jest dokumentem, którego głównym celem jest wyjście z kryzysu, w jakim w ostatnich latach znalazła się gospodarka europejska, powrót na ścieżkę rozwoju, a następnie na niej pozostanie. Strategia, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER)

W nowej perspektywie finansowej 2014-2020 Europejski Fundusz Społeczny będzie współfinansował krajowy Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 (PO WER), który został przyjęty uchwałą Rady Ministrów RP w dniu 8 stycznia 2014 roku. Program powstał w odpowiedzi na potrzeby reform w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, szkolnictwa wyższego, zdrowia i dobrego rządzenia. POWER będzie

również wspierać innowacje społeczne oraz współpracę ponadnarodową w wyżej wymienionych obszarach, a także wdrażanie w naszym kraju „Inicjatywy na rzecz zatrudnienia osób młodych”.

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 jest dokumentem, który określa cele polityki rozwoju prowadzonej w regionie, w tym polityki społecznej.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 (RPO WŁ 2014+)

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 (RPO WŁ 2014+) jest instrumentem realizującym zadania zmierzające do osiągnięcia spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej Unii Europejskiej przez inteligentny i zrównoważony rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu. Celem głównym wyznaczonym w dokumencie jest „dążenie do zwiększenia konkurencyjności regionu oraz zagwarantowanie poprawy jakości życia mieszkańców, poprzez niwelowanie barier rozwojowych”.

Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2007-2020 (dla woj. łódzkiego)

Ze względu na swój dalekosiężny charakter strategia budowana na poziomie lokalnym musi uwzględniać i brać pod uwagę przesłanki zawarte w dokumentach strategicznych podmiotów, z którymi powiat współpracuje na zasadzie partnerstwa. Jednym z nich jest samorząd województwa łódzkiego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Tomaszowskiego na lata 2015-2020

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Tomaszowskiego na lata 2015-2020 jest dokumentem, który pozwala na racjonalizację lokalnej polityki społecznej oraz wskazuje obszary, które powinny stać się przedmiotem szczególnej troski władz

lokalnych. Strategia odnosi się w swych zapisach kierunkowych do zadań i możliwości realizacyjnych samorządu powiatowego, biorąc pod uwagę przesłanki wynikające z działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej szczebla gminnego.

3. CHARAKTERYSTYKA GMINY RZECZYCA

3.1. Położenie administracyjne i geograficzne.

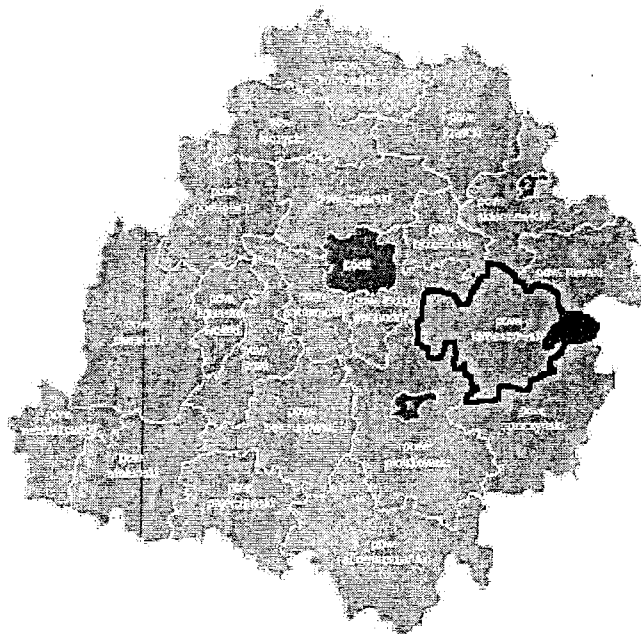
Gmina Rzeczyca znajduje się w powiecie tomaszowskim , położona jest we wschodniej części woj. łódzkiego. Graniczy od północy i zachodu z gminą Czerniewice, od wschodu z gminą Nowe Miasto (województwo mazowieckie) oraz od południa z gminami Poświętne i Inowłódz - granicą jest rzeka Pilica. Usytuowana jest w odległości 17 km od trasy ekspresowej Warszawa- Katowice. Natomiast przez naszą gminę przebiega droga wojewódzka Rawa Maz. - Opoczno oraz Tomaszów Maz.- Nowe Miasto.

Odległości od najbliższych miast wynoszą :

Rawa Maz.	- 17 km
Nowe Miasto	- 19 km
Tomaszów Maz.	- 25 km
Piotrków Tryb.	- 56 km
Łódź	- 75 km
Warszawa	- 95 km

Wszystkie ważniejsze ciągi komunikacyjne gminy pokryte są nawierzchnią bitumiczną. Gmina Rzeczyca zajmuje powierzchnię 108 km². Administracyjnie gminę tworzy 19 miejscowości, z których utworzono 18 sołectw. Największą z nich jest Rzeczyca będąca siedzibą władz samorządowych oraz większości instytucji lokalnych i firm.

Gmina Rzeczyca na tle województwa i powiatu

Mapa 1. Mapa
województwa
łódzkiego z
podziałem na

powiaty

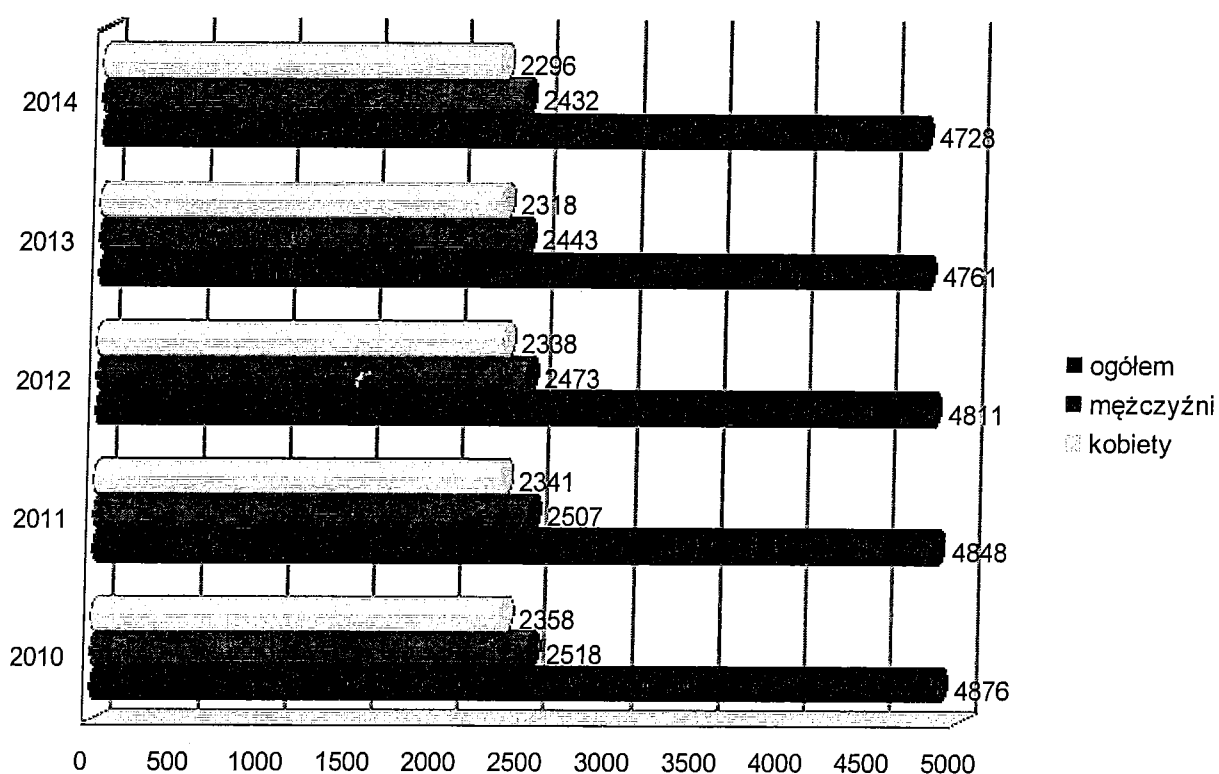

Mapa 2. Powiatu tomaszowskiego z podziałem na gminy

3.2. Demografia

Według danych statystycznych GUS na dzień 31 grudnia 2014 Gminę Rzeczyca zamieszkiwało 4728 osób. Średnia gęstość zaludnienia gminy Rzeczyca w 2014 roku wynosiła 44 osoby/ km². Statystyka porównawcza lat 2010-2014 wskazuje na wahania liczby mieszkańców. W roku 2010 stan ludności wynosił 4 876 natomiast rok 2014 zamknął się stanem 4 728 mieszkańców, czyli na przestrzeni 5 lat nastąpił spadek o 148 osób. W strukturze ludności przeważają mężczyźni.

Stan liczby mieszkańców ogółem oraz ze względu na płeć zaprezentowano na wykresie Nr 1.

Wykres Nr 1 Struktura mieszkańców ze względu na płeć w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na liczbę ludności w gminie są przyrost naturalny oraz saldo migracje. Zarówno przyrost naturalny jak saldo migracji mogą przyjmować wartość dodatnią lub ujemną. Kształtowanie się tego wskaźnika w gminie w latach 2011-2014 prezentuje poniższa tabela (Nr1).

Tabela Nr 1. Wskaźniki demograficzne w latach 2011-2014

wyszczególnienie	2011	2012	2013	2014
przyrost naturalny	- 3,1	- 5,0	- 2,3	- 1,3
saldo migracji	- 13	- 17	-19	- 13

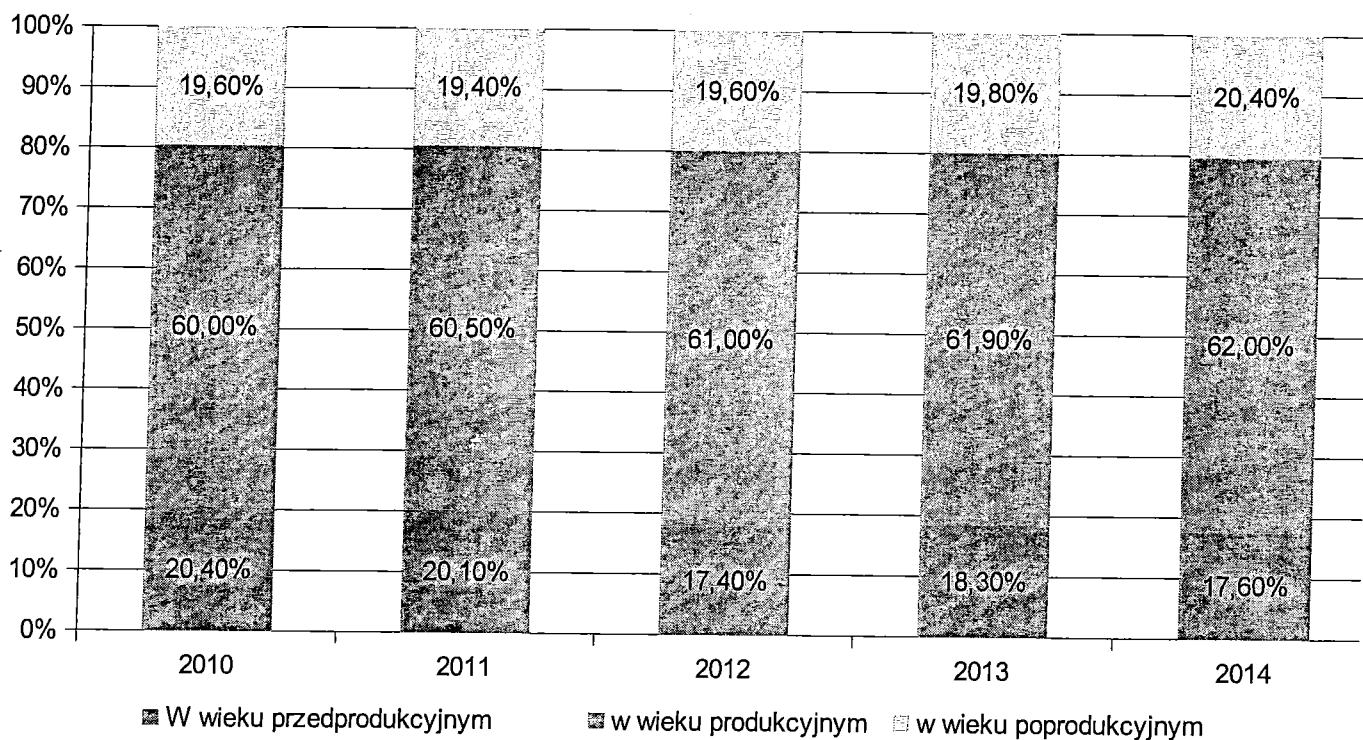
Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS

Z powyższych danych wynika ,że wskaźnik przyrostu naturalnego i salda migracji są ujemne , jest to negatywna tendencja demograficzna. Z punktu widzenia przyszłych potrzeb rozwojowych gminy zarówno migracja jak i emigracja, jest zjawiskiem negatywnym, ponieważ prowadzi do deformacji struktury demograficznej w gminie, co z kolei ograniczyć może w przyszłości możliwości rozwojowe. Migracja i emigracja dotyczy szczególnie ludzi młodych i przebiega głównie w kierunku większych miast, w których istnieją większe możliwości znalezienia pracy. Pozytywną tendencję demograficzną wykazuje przyrost naturalny ponieważ ulega zmniejszeniu.

Podstawowy podział społeczeństwa pod względem wieku dzieli je na trzy grupy: ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym. Kształtowanie się liczby mieszkańców w poszczególnych ekonomicznych grupach wieku zaprezentowano na wykresie Nr 2 w ujęciu procentowym, ponieważ wartości względne w tym przypadku pozwalają lepiej zobrazować tendencje demograficzne. W badanym okresie dość systematycznie spadał odsetek dzieci i młodzieży do 17 roku życia. Podczas gdy w 2010 r. wynosił 20,4 %, w 2014 r. ukształtował się na poziomie 17,6%. Ponadto w strukturze ludności rósł odsetek osób w wieku produkcyjnym – z 60,0 % do 62,0 % , oraz w poprodukcyjnym okresie życia – z 19,6 % do 20,4 %. Tendencje te świadczą o starzeniu się społeczeństwa. Widać wzrost w obszarze wieku poprodukcyjnego

i produkcyjnego, natomiast spadek w wieku przedprodukcyjnym. Tendencja niekorzystna ekonomicznie i społecznie.

Wykres 2. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Lokalnych GUS

Powyższa statystyka wskazuje na fakt, iż ludność Gminy Rzeczyca jest obszarem zdominowanym przez społeczność w wieku produkcyjnym. Fakt ten potwierdza również procentowy wskaźnik Gminy Rzeczyca w stosunku do powiatu i województwa. W roku 2014 w województwie w wieku produkcyjnym wynosił 61,9 % w powiecie 61,3 %, a w gminie Rzeczyca 62,0 %.

Wskaźnik obciążenia demograficznego, który pokazuje ile osób w wieku nieprodukcyjnym (poniżej 18 lat) jest na utrzymaniu przez 100 osób w wieku produkcyjnym, dla Gminy Rzeczyca w 2010 roku wynosił 66,6 osoby i zmalał w porównaniu do roku 2014, w którym wynosił 61,3 osoby. Wskaźnik ten wzrasta w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym i wynosił w roku 2010-96,3 osoby a w 2014 r. 116,2 osoby.

Niewielki wzrost nastąpił w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym i wynosił 2011- 32,7 osoby a w 2014 r. - 33,0 osoby. Wzrost tego wskaźnika skądinąd korzystnie świadczy o zamożności i zdrowotności danego społeczeństwa, jest jednak niekorzystne z punktu widzenia ekonomicznego.

3.3. Struktura pracujących

Jednym z ważnych czynników wpływających na rynek pracy jest poziom zatrudnienia, poniższa tabela przedstawia poziom zatrudnienia na przełomie 5 lat.

Tabela Nr 2 .Liczba osób pracujących w Gminie Rzeczyca w latach 2010-2014

Liczba osób pracujących	Ogółem					Mężczyźni					kobiety				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
	236	259	271	235	304	75	79	74	69	106	161	180	197	166	198

Źródło: GUS Bank Danych Lokalnych

Z powyższych danych wynika , iż zatrudnienie w Gminie Rzeczyca na przestrzeni ostatnich 5 lat ulegało zmianom, nastąpił wzrost zatrudnienia. Najbardziej widoczny w roku 2014.

4. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE RZECZYCA

4.1. Problemy społeczne gminy w perspektywie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeczycy.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Instytucja ta wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest zapobiegania powstawaniu trudnych sytuacji

życiowych przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Wymienione zadania wykonywane są w ścisłej współpracy z organami administracji samorządowej, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami państwowymi, organizacjami społecznymi i pozarządowymi oraz innymi instytucjami zajmującymi się problematyką społeczną

Pomoc społeczna polega w szczególności na pracy socjalnej, prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej, analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej, realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych, rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb, przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń. Zadania pomocy społecznej na szczeblu gmin realizowane są przez ośrodki pomocy społecznej. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeczyca jest wyodrębnioną jednostką organizacyjną administracji samorządowej realizującą zadania pomocy społecznej.

Z końcem 2015 roku kadre GOPS-u stanowiło 7 osób w tym – Kierownik, 2 pracowników socjalnych, księgową, pracownik ds. obsługi świadczeń rodzinnych, asystent rodziny i sprzątaczkę. Ustawa o pomocy społecznej nakłada na Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej obowiązek zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2 tysiące mieszkańców, nie mniej jednak niż 3 pracowników. W 2015 roku w gminie Rzeczyca wskaźnik ten nie był spełniony, na jednego pracownika socjalnego przypadało bowiem 2.358 .mieszkańców.

Ogólna wysokość nakładów ponoszonych na pomoc społeczną w gminie utrzymuje się na stałym poziomie - przy jednoczesnym wzroście wydatków środków z budżetu gminy i dotacji do zadań własnych oraz zmniejszeniu dotacji na zadania zlecone. Wpływ na wysokość ogółem mają środki pozyskiwane przez GOPS na realizację projektu POKL.

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE RZECZYCA
NA LATA 2016-2021**

Tabela nr 3. Wydatki na pomoc społeczną w latach 2012 -2015

Rok	Budżet Gminy	Dotacja do zadań własnych	Dotacja na zadania zlecone	Projekt POKL	Ogółem wydatki
2012	479.916,28	370.725,47	2.044.962,48	119.421,51	3.015.025,74
2013	456.006,70	386.119,63	1.956.264,80	93.443,37	2.891.834,50
2014	552.400,92	412.217,97	1.738.833,03	77.954,50	2.781.406,42
2015	509.780,60	458.179,70	1.743.588,42	-	2.711.548,72

Zródło: GOPS Rzeszyca

Do pełniejszej diagnozy problemów społecznych konieczne jest przeanalizowanie powodów ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej oraz typy rodzin korzystających z wsparcia, co pozwoli na właściwe rozpoznanie potrzeb społecznych, a także będzie miało wpływ na określenie kierunków polityki społecznej na terenie gminy Rzeszyca.

Tabela Nr 4. Powody przyznania pomocy w latach 2012-2015

Powody przyznania pomocy	Lata							
	2012		2013		2014		2015	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
Ubóstwo	5	6	63	194	90	304	106	330
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	0	0	0	0	0	0	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	78	435	67	362	56	307	55	298
W tym:	78	435	66	360	56	307	55	298
wielodzietność								
Bezrobocie	69	229	75	243	67	221	54	167
Niepełnosprawność	102	308	93	251	103	263	96	223

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE RZECZYCA
NA LATA 2016-2021**

Długotrwała lub ciężka choroba	69	225	77	228	89	275	80	227
Bezradność w sprawach opiek.-wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	25	81	26	86	28	97	27	90
W tym:	20	64	23	78	23	79	22	70
Rodziny niepełne								
Rodziny wielodzietne	3	15	1	5	1	5	2	10
Przemoc w rodzinie	2	8	1	4	1	4	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	35	105	25	80	28	102	28	93
Narkomania	0	0	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	6	2	6	1	4	0	0
Zdarzenie losowe	0	0	2	4	2	7	0	0

Źródło: GOPS Rzeczyca

Tabela nr 5: Typy rodzin korzystających z pomocy społecznej (opracowano na podstawie danych sprawozdań resortowych Ośrodka Pomocy Społecznej)

Typy rodzin	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
rodziny z dziećmi:	147	139	139
w tym: 1 dzieckiem	50	43	40
2 dzieci	43	44	54
3 dzieci	40	38	31
4 i więcej dzieci	14	14	14
Rodziny niepełne:	25	22	24
w tym z 1 dzieckiem	12	10	9

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE RZECZYCA
NA LATA 2016-2021**

2 dzieci	10	7	11
3 dzieci	3	4	2
4 i więcej dzieci	-	1	2

Źródło: GOPS Rzeczyca

Analiza powyższych danych wskazuje, że w latach 2012-2015, głównymi powodami udzielania pomocy było: niepełnosprawność, ubóstwo, wielodzietność, bezrobocie, długotrwała choroba, alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym rodziny niepełne. Inne przyczyny to : przemoc w rodzinie, zdarzenia losowe, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Na terenie gminy brak jest placówek wsparcia dla rodzin z osobami niepełnosprawnymi. Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że w wielu przypadkach pomoc udzielana była z tytułu kilku przesłanek. Na rodzaj i wielkość udzielanej pomocy na wpływ między innymi dochód rodziny, w stosunku do kryterium dochodowego wynikającego z ustawy o pomocy społecznej. W roku 2015 najwięcej rodzin mieściło się w przedziale o dochodzie 0,00 - 514,00 zł czyli w tak zwanym minimum socjalnym, bo aż 136 rodzin na 199 rodzin łącznie korzystających z pomocy, w przedziale od 514,00 zł do 634,00 zł - 21 rodzin i powyżej 634,00 zł - 42 rodziny. Od trzech lat liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej utrzymuje się prawie na tym samym poziomie i stanowi od 15 % do 12 % ogółu mieszkańców, z tendencją spadkową. Osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. W roku 2010 zostały skierowane do domu pomocy społecznej 2 osoby, w roku 2011 – 1 osoba, w roku 2012 – 1 osoba i w 2014 roku – 3 osoby. Ogółem w domach pomocy społecznej wg stanu na 2015 r. przebywa 7 osób , za które gmina ponosi odpłatność.

Ośrodek może realizować inne zadania, powierzone mu przez właściwe organy na podstawie innych ustaw. Do tych dodatkowych zadań należy realizacja świadczeń na rzecz rodziny w postaci:

- przyznawania świadczeń rodzinnych,
- przyznawania dodatków mieszkaniowych,
- przyznawania dodatków energetycznych,
- wspieranie rodzin i piecza zastępcza,
- prowadzenie postępowania w sprawie wydawania Karty Dużej Rodziny,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- prowadzenie postępowania o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Z danych za lata 2012-2015 zaobserwować można spadek liczby udzielonych zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a co za tym idzie, zmniejszenie kwoty środków przeznaczonych na wypłatę świadczeń. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku zasiłków pielęgnacyjnych, świadczenia pielęgnacyjnego oraz funduszu alimentacyjnego.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. W Rzeczyca tej formy pomocy udziela Gminny Ośrodek Pomocy. W roku 2013 wypłacono 36 dodatków mieszkaniowych na ogólną kwotę 9.924,86 zł. a w roku 2015 wypłacono 42 dodatki mieszkaniowe na ogólną kwotę 10.341,95 zł

Gminę Rzeczyca charakteryzuje budownictwo indywidualne stanowiące zasoby mieszkaniowe osób fizycznych. Według bilansu zasobów mieszkaniowych na koniec 2014 roku ogółem zlokalizowano 1.413 mieszkań, najwięcej stanowiły zasoby osób fizycznych 1.396 mieszkań. Mieszkaniowy zasób gminy Rzeczyca tworzy 13 lokali mieszkalnych (stan na dzień 31.12.2015 r.).

Wspieranie rodziny i piecza zastępcza to zadanie realizowane od 2011 r. przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Zgodnie z Ustawą, wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócić rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewnia się wsparcie przez asystenta rodziny polegające w szczególności na:

- analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- pomocy w integracji rodziny;
- przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- dążeniu do reintegracji rodziny.

Według stanu na dzień 31.12.2014 r. z Gminy Rzeczyca 8 dzieci wychowuje się w pieczy zastępczej, z czego dla 5 z nich ustanowiono rodzinę zastępczą a 3 umieszczono w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Konieczność umieszczenia dziecka poza rodziną wynika często z dysfunkcji lub patologii środowiska, w którym żyje dziecko. Kształtowanie się pieczy zastępczej na terenie Gminy pokazuje poniższa tabela.

Tabela nr 6: wykaz dzieci z terenu Gminy umieszczonych w pieczy zastępczej.

Rok	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej			
	Na starych zasadach		„zgodnie z ustawą o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej”	
	Rodzi. zastępcze	Placówka opiek-wychow.	Rodz. zastępcze	Placówka opiekun-wychow.
Stanz 2011	3	3	0	0
2013	3	3	2	0
2014	3	3	2	0

Źródło: Na podstawie danych z GOPS Rzeczyca i PCPR Tomaszów Maz.

Z powyższych danych wynika, że na starych zasadach w pieczy zastępczej na dzień 31.12.2014 r. pozostaje 6 dzieci (za które gmina nie ponosi odpłatności). Natomiast zgodnie z ustawą o wspieraniu rodzin w pieczy zastępczej pozostaje 2 dzieci, za które w zależności od długości okresu umieszczenia w pieczy gmina ponosi odpłatność co pokazuje poniższa tabela.

Tabela nr 7: Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2012-2015

Rok	Kwota odpłatności w złotych		
	Łącznie	Rodziny zastępcze	Placówka opiekuńczo-wychowawcza
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	1 289,82	1 289,82	0
2015	4 728,65	4 728,65	0

Źródło: GOPS w Rzeszycy

Od roku 2014 rodziny wielodzietne zostały objęte dodatkowym wsparciem w formie Karty Dużej Rodziny. W roku 2015 na terenie gminy wydano Karty Dużej Rodziny dla 29 rodzin.

4.2. Bezrobocie

Bezrobocie jest zjawiskiem społecznym, ekonomicznym i politycznym. Powoduje szereg negatywnych następstw i skutków, wśród których należy wymienić skutki ekonomiczne, społeczne i psychologiczne. Sprawia, że standard życia wielu ludzi stale się obniża i rozszerza się na obszar patologii społecznej. Problem bezrobocia dotyczy nie tylko osoby nim dotkniętej, lecz także całej rodziny. Pogorszenie stanu funkcjonowania rodziny jest proporcjonalne do okresu pozostawania bez pracy, co przejawia się problemami opiekuńczo - wychowawczymi, przemocą czy zanikiem autorytetu rodzicielskiego. Może także prowadzić do rozpadu rodziny. W tych okolicznościach pojawia się groźba przyjmowania przez dzieci negatywnych wzorców osobowych, a w konsekwencji dziedziczenia statusu bezrobotnego. Bezrobocie może prowadzić do takiej patologii jak:

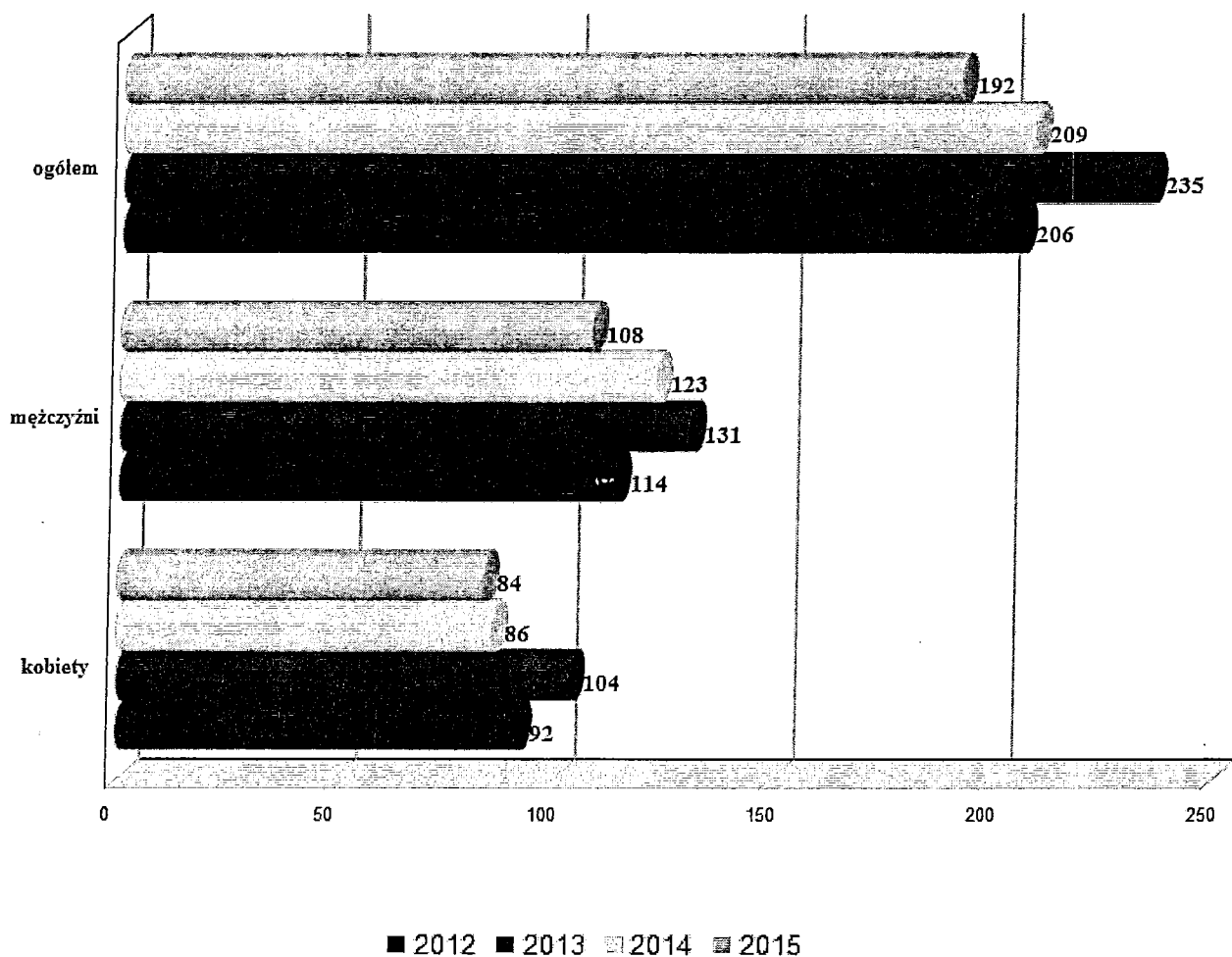
GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE RZECZYCA NA LATA 2016-2021

przemoc w rodzinie, alkoholizm oraz bezdomność. Brak pracy powoduje brak wystarczających dochodów na zabezpieczenie bieżących potrzeb, ale także nie pozwala zabezpieczyć dochodów na czas niezdolności do pracy czy wypracować świadczenia emerytalnego. Bezrobocie jest zjawiskiem, które występuje wśród znacznej liczby mieszkańców gminy Rzeczyca.

Z danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Maz. wynika, że w roku 2015 zarejestrowanych było 192 bezrobotnych w tym 84 kobiety i 108 mężczyzn. Liczba ta w porównaniu z rokiem 2012 i 2013 uległa zmniejszeniu. Najliczniejszą grupę pozostających bez pracy stanowiły osoby w wieku od 25 do 34 lat.

Szczegółową analizę struktury bezrobotnych w latach 2012–2015 w Gminie Rzeczyca przedstawia poniższy wykres.

Wykres nr 3. struktura bezrobotnych w gm. Rzeczyca

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP w Tomaszowie Maz.

Analizując powyższe dane widzimy, że mężczyźni w gminie Rzeczyca stanowią większość osób bezrobotnych.

O zmianach w poziomie bezrobocia świadczą: napływy oraz odpływy osób bezrobotnych z rejestrów Urzędu Pracy. W ostatnich 4 latach największy napływ bezrobotnych odnotowano na przestrzeni 2012 roku. W tym czasie do rejestracji zgłosiło się 11 060 bezrobotnych, z czego: 1 561 osób zarejestrowało się po raz pierwszy, zaś 9 499 po raz kolejny. Najmniejszy napływ odnotowano w 2014 roku: po raz pierwszy do rejestracji zgłosiło się 1 191 osób, zaś po raz kolejny – 8 591.

Oprócz całego wachlarza pomocy finansowej i rzeczowej osoby bezrobotne mogą skorzystać również z prac społecznie użytecznych oraz wziąć udział w szkoleniach organizowanych przez PUP w Tomaszowie Maz i innych formach wsparcia tj.: prace interwencyjne, staże, zatrudnienie wspierane, prace społecznie użyteczne, refundację wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, szkolenia bezrobotnych, roboty publiczne i inne.

Pomimo tak dużego wsparcia, jak wynika z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Tomaszowie Maz. bardzo duży procent osób bezrobotnych z terenu gminy Rzeczyca pozostaje bez prawa do zasiłku, w roku 2015 stanowili 85,4 % ogółu bezrobotnych, w 2012 – 89,8%.

4.3 Uzależnienia, przemoc

Problemy wynikające z picia alkoholu i zażywania narkotyków stanowią obecnie jedną z poważniejszych kwestii społecznych. Zjawisko to ma istotny wpływ zarówno na poczucie bezpieczeństwa społecznego (wzrasta liczba nieletnich nietrzeźwych sprawców przestępstw, ale również nieletnich nietrzeźwych ofiar), jak również ogólny stan zdrowia populacji, zdolność do konkurencji na coraz bardziej wymagającym rynku pracy, a także na relacje interpersonalne z rówieśnikami i środowiskiem rodzinnym.

Oszacowanie skali problemu uzależnienia jest trudne z uwagi na znaczny odsetek osób dotkniętych problemem, które jednak nie szukają wsparcia u profesjonalistów i w instytucjach pomocowych. Skalę tego problemu na terenie gminy Rzeczyca

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE RZECZYCA
NA LATA 2016-2021**

przedstawimy na podstawie danych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rzeczyca.

W pracach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rzeczyca uczestniczy 6 członków. Podejmowane działania przez komisję przedstawia poniższa tabela nr 8.

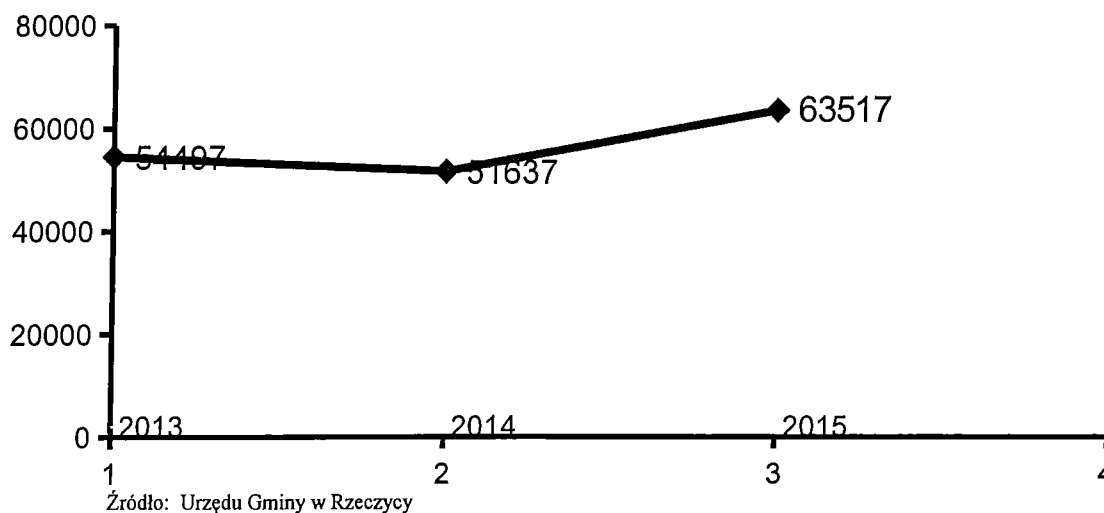
Tabela nr 8. Podejmowane działania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Działania	2013	2014	2015
Liczba nowych osób zgłoszonych na komisje	11	6	5
Liczba wysłanych zaproszeń	31	64	57
Liczba osób z którymi przeprowadzono rozmowy o podjęcie leczenia dobrowolnego	48	86	104
Liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie	1	0	2

Źródło: Urząd Gminy w Rzeczyca

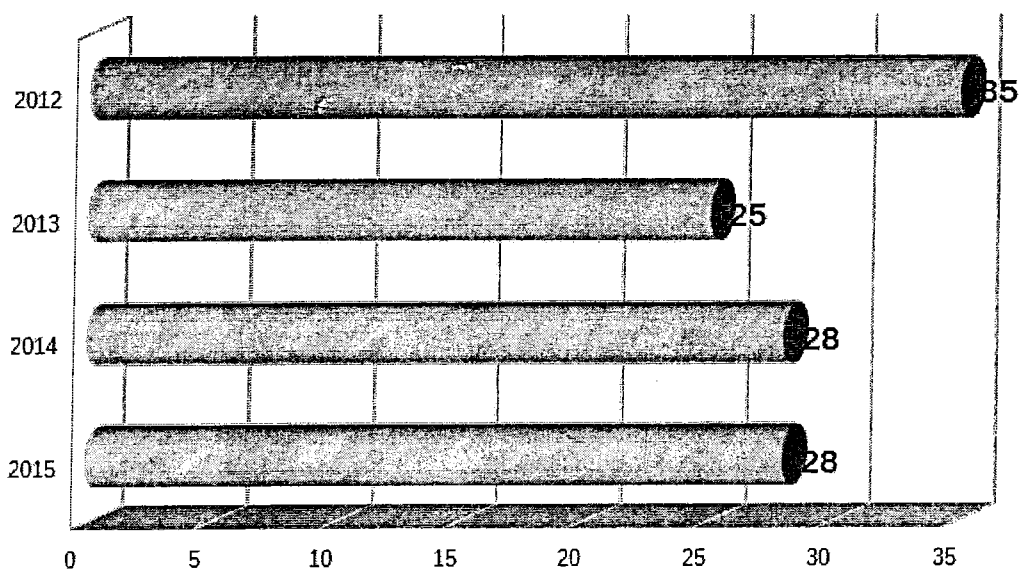
Aby eliminować niekorzystny wpływ alkoholizmu na społeczność gminy, konieczne jest prowadzenie działań o charakterze profilaktycznym oraz różnych form promocji zdrowego stylu życia. Ważną rolę odgrywają w tym procesie uchwalane corocznie programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz podejmowane działania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach przysługujących jej uprawnień i posiadanych środków finansowych.

Wykres nr 4. Środki finansowe służące rozwiązywaniu problemów uzależnień

Spośród wszystkich beneficjentów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w 2015 r. 28 rodzin (liczących 93 osoby) ubiegających się o pomoc swą trudną sytuację życiową tłumaczyło problemem alkoholowym. W analizowanym okresie z tytułu narkomanii miejscowy Ośrodek nie świadczył pomocy, co jednak nie może być tożsame z twierdzeniem zupełnego braku występowania zjawiska.

Wykres nr 5. Liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystające ze świadczeń

Źródło: Sprawozdania GOPS w Rzeczyca

Z jednej strony możemy się opierać na danych szacunkowych ustalonych dla populacji, m.in. przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które prezentuje poniższe zestawienie, z drugiej na danych przedstawianych przez poszczególne instytucje podejmujące kwestie uzależnień w swej działalności statutowej.

Na podstawie danych szacunkowych podanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych szacunkowa liczba osób uzależnionych na terenie gminy Rzeczyca przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 9. Populacja różnych problemów alkoholowych

Populacje osób, u których występują różne kategorie problemów alkoholowych				
		W Polsce 38,6 mln	W mieście 25 tys. Mieszk.	W gminie Rzeczyca
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	ok. 2% populacji	ok. 800 tys.	ok. 500 osób	ok. 95 osób
Dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice)	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 1.000 osób	ok. 189 osób
Dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholików	ok. 4% populacji	ok. 1,5 mln	ok. 1.000 osób	ok. 189 osób
Osoby pijące szkodliwie	5-7% populacji	2-2,5 mln	1.250-1.750 osób	ok. 236-331 osób
Ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym	2/3 osób dorosłych oraz 2/3 dzieci z tych rodzin	razem ok. 2 mln osób: dorosłych i dzieci	ok. 1.330 osób: dorosłych i dzieci	ok. 315 osób: dorosłych i dzieci

Źródło: Dane szacunkowe Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Bardzo często z problemem uzależnienia od alkoholu wiąże się problem przemocy w rodzinie. W przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie uruchamia się procedurę Niebieskiej Karty. Problemem przemocy w rodzinie zajmuje się Gminny Zespół Interdyscyplinarny, który składa się z 8 osób. Zadaniem Zespołu jest wdrożenie systemu przepływu informacji oraz reagowania na zdiagnozowane problemy społeczne, w tym w szczególności przejawy bezradności w sprawach opiekuńczo –wychowawczych, przemocy domowej, demoralizacji nieletnich, zaniedbywanie obowiązków rodzicielskich, a także zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie.

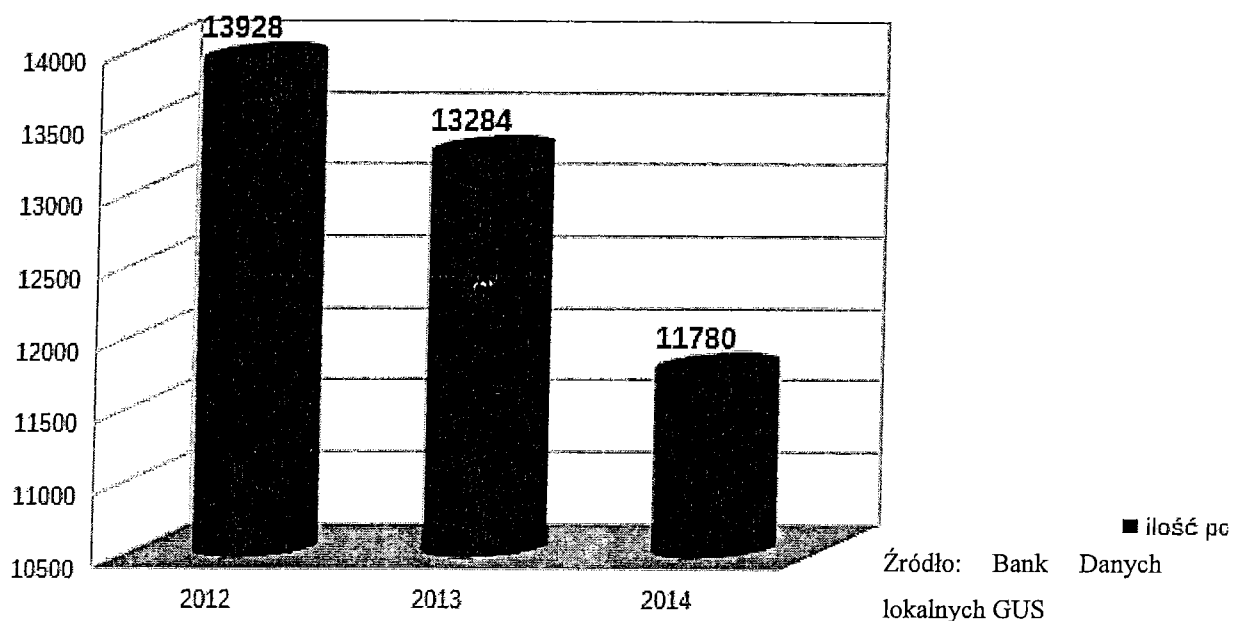
W opinii członków ZI oraz pracowników socjalnych, ofiary przemocy w rodzinie często bardzo niechętnie zgadzają się na uruchomienie procedury „Niebieskiej Karty”. Należy ponadto domniemywać, iż część przypadków przemocy domowej nie wychodzi na jaw, ponieważ osoby nią dotknięte nie mają odpowiedniej świadomości w tym zakresie, uważają, że jest to ich „prywatna sprawa” albo obawiają się ostracyzmu społecznego. Jak podaje gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przemocy w rodzinie, w latach 2013-2015 w Gminie Rzeczyca zostało założonych 20 Niebieskich Kart.

4.4. Zabezpieczenie zdrowotne

W zakresie ochrony zdrowia i życia na terenie Gminy Rzeczyca funkcjonuje jedna Przychodnia Lekarska, gdzie przyjmują i porad udzielają lekarze rodzinni. Jest to Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Nowym Mieście Filia Ośrodka Zdrowia w Rzeczyca. O zdrowie mieszkańców dbają również dwa prywatne gabinety stomatologiczne. W siedzibie gminy czyli w miejscowości Rzeczyca znajdują się dwa Punkty Apteczne. Na terenie gminy znajduje się Zespół Wyjazdowy Pogotowia Ratunkowego – Ratownictwo Medyczne „P” – Zespół wyjazdowy podstawowy (co najmniej dwie osoby uprawnione do wykonywania medycznych czynności ratunkowych).

Według danych Banku Danych Lokalnych, na terenie gminy Rzeczyca w ramach POZ w latach 2012 -2014 łącznie udzielono 38.992 porad lekarskich.

Wykres 6 : Liczba udzielonych porad w ramach POZ w latach 2012 – 2014

**GINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE RZECZYCA
NA LATA 2016-2021**

Można uznać, iż istniejąca opieka lekarska zaspokaja podstawowe potrzeby ludności. Natomiast skorzystanie z porad lekarzy specjalistów lub leczenia szpitalnego wymaga wyjazdu poza teren gminy, np. do Tomaszowa Maz., Rawy Maz. lub Nowego Miasta.

4.5 Edukacja

Aktualna sieć przedszkoli, szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego zaspakaja rzeczywiste oczekiwania społeczne. Na terenie gminy działa jedna szkoła podstawowa – PSP w Rzeczyca, w której struktury wchodzą dwie filie w Luboczy i Sadykierzu z oddziałami przedszkolnymi oraz jedno gimnazjum. Gmina zapewnia dowóz dzieci do poszczególnych placówek szkolnych. W szkołach prowadzony jest jednozmianowy tok nauczania.

W roku szkolnym 2013/2014 uczęszczało 584 uczniów. Natomiast w roku 2014/2015 uczęszczało 585 uczniów.

Poniższa tabela przedstawia liczbę uczniów w poszczególnych szkołach.

Tabela Nr 10. Wykaz uczniów w poszczególnych szkołach

Nazwa szkoły	Rok szkolny 2013/2014	Rok szkolny 2014 /2015
Gimnazjum w Rzeczyca	165	139
Publiczna Szkoła Podstawowa w Rzeczyca i oddział przedszkolny	241	249
Filia Szkoły Podstawowej w Luboczy i oddział przedszkolny	64	71
Filia Szkoły Podstawowej w Sadykierzu i oddział przedszkolny	114	126
Ogółem	584	585

Źródło. Placówki Oświatowe w Rzeczyca.

Z powyższych danych wynika, że liczba uczniów w roku szkolnym 2013 /2014 w stosunku do roku szkolnego 2014/ 2015 utrzymuje się na tym samym poziomie.

Obiekty szkolne są w stanie bardzo dobrym. W każdej placówce znajduje się sala komputerowa. Przy Publicznej Szkole Podstawowej w Rzeczyca i Gimnazjum znajduje się Hala Sportowa, z której korzysta młodzież z całej gminy. We wszystkich placówkach oświatowych prowadzone jest dożywianie uczniów. W dwóch szkołach dożywianie odbywa się na zasadzie dowozu obiadów. W roku 2014 /2015 dożywianiem objętych było 269 uczniów.

W ramach programów profilaktycznych szkoły prowadzą profilaktykę, organizowane są pogadanki, spotkania edukacyjne z rodzicami i młodzieżą, lekcje wychowawcze, spotkania psychoedukacyjne, które mają na celu ukazywać skutki zdrowotne i społeczne stosowania używek. Profilaktyka przemocy i agresji również traktowana jest jako pierwszorzędowa. W ramach niej kształtowane mają być umiejętności pokojowego rozwiązywania konfliktów (reagowanie asertywne) przy wykorzystaniu aktywizujących metod w procesie rozwiązywania konfliktów. Analizowane są również przyczyny i skutki agresji. Ponadto realizowane są spektakle profilaktyczne oraz zajęcia warsztatowe mające na celu przybliżenie uczniom podstawowych informacji na temat agresji, jej przejawów i przyczyn.

4.6. Bezpieczeństwo publiczne

W zakresie bezpieczeństwa publicznego teren Gminy Rzeczyca obsługiwany jest przez Komisariat Policji w Czerniewicach, w którym pracuje 18 funkcjonariuszy, dysponujących 5 radiowozami. Gmina Rzeczyca obsługiwana jest przez jednego dzielnicowego.

Na podstawie danych statystycznych z Komisariatu Policji w Czerniewicach wynika, że na terenie Gminy Rzeczyca w roku 2013 przeprowadzono 295 interwencji policyjnych, w rok 2014 było ich 215, a w roku 2015 - 286. W roku 2015 stwierdzono 37 przestępstw, 5 wypadków drogowych, 9 kolizji drogowych oraz 5 wypadków drogowych, 10 kradzieży z włamaniem. Ważnym elementem mającym wpływ na stan bezpieczeństwa na terytorium gminy jest ponadto bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Zmniejszyła się liczba zatrzymanych przez policję kierujących w stanie nietrzeźwości, w roku 2013 zatrzymano 20 osób a w 2015 r. 8 osób. W 6 przypadkach została wdrożona procedura „Niebieskiej Karty”.

W badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby niniejszego opracowania zadano mieszkańcom gminy Rzeczyca pytanie na temat ich poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. Zdecydowana większość ankietowanych (w sumie 64.3 %) stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się bezpiecznie.

4.7. Kultura

Rolę koordynatora i organizatora imprez kulturalnych na terenie gminy pełni Gminny Ośrodek Kultury w Rzeczyce (GOK) w ramach, którego działa również Biblioteka Publiczna w Rzeczyce. Mieszkańcy Gminy Rzeczyca mają do dyspozycji 1 placówkę biblioteczną z księgozbiorem obejmującym 13.437 woluminów. Łączna ilość czytelników w roku 2015 wyniosła 574.

Instytucje te zajmują się przygotowaniem społeczności lokalnej do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz współtworzenia tych wartości. Cel ten jest realizowany m.in. poprzez: rozpoznawanie i rozbudzanie zainteresowań kulturalnych oraz popularyzowanie czytelnictwa, tworzenie warunków do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego, a także upowszechnianie wiedzy na temat folkloru i zainteresowanie sztuką rękodzieła ludowego i artystycznego.

Działalność w w/w instytucjach kultury obejmuje organizowanie różnego rodzaju imprez, m.in.: koncerty, spektakle, wystawy, wernisaże, spotkania, warsztaty, konkursy, imprezy plenerowe, koła zainteresowań, kluby czytelników czy miłośników poezji, akcji artystycznych, zajęć dla dzieci i młodzieży oraz seniorów, szkoleń.

Wśród imprez organizowanych corocznie znajduje się: Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Gminne Dożynki, Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej „Złote Łabędzie”, dzień dziecka i młodzieży, Regionalny Konkurs Darcia Pierza, konkurs na szopkę bożonarodzeniową, konkurs o pisankę wielkanocną, ferie letnie dla dzieci, festyny rodzinne. Przy Gminnym Ośrodku Kultury działa orkiestra dęta składająca się z młodzieży i osób dorosłych, zespół ludowy oraz zespoły taneczne. Zarówno orkiestra jak i zespoły wymagają doposażenia w sprzęt (tj instrumenty i stroje). Zwiększenie nakładów na dalszy rozwój tych działań w formy cykliczne.

GOK organizuje również wiele konkursów i festiwali o zasięgu powiatowym i gminnym, w których biorą udział dzieci i młodzież. Gminę Rzeczyca aktywnie reprezentują

w wydarzeniach powiatowych i regionalnych koła gospodyń wiejskich oraz lokalne zespoły ludowe.

W Gminie Rzeczyca istnieją 4 place zabaw, które są chętnie odwiedzane przez rodziców z małymi dziećmi. W 12 sołectwach znajdują się świetlice wiejskie, z których mieszkańcy jak i młodzież chętnie korzystają. Gmina dysponuje dobrym zapleczem obiektów rekreacyjno-sportowych tj. boisko do piłki nożnej, dwa boiska do piłki siatkowej /plażowej, kort tenisowy ze ścianą treningową, grill ogólnodostępny, zadaszona scena. Cała ta infrastruktura zabezpiecza w dużej mierze potrzeby lokalnej społeczności.

4.8. Organizacje pozarządowe

Aktywna działalność organizacji pozarządowych prowadzących określoną przez ustawę działalność pożytku publicznego, czyli działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych, jest istotną cechą społeczeństwa demokratycznego a także ważnym elementem aktywizującym społeczność lokalną. Na terenie gminy Rzeczyca istnieją dwie organizacje pozarządowe: pierwsza z nich powstał w 2008 roku, był nim Ludowy Klub Sportowy „Łabędź Rzeczyca”, następnie w 2011 roku powstał Rzeczycki Klub Sportowy „RKS Rzeczyca”. RKS Rzeczyca jest drużyną typowo piłkarską, rywalizującą obecnie w rozgrywkach piotrkowskiej klasy A, do której wywalczył awans w roku 2013. Natomiast LKS „Łabędź Rzeczyca” prowadzą szerszą działalność sportową związaną z kilkoma dyscyplinami, z których wiodącą jest siatkówka.

Na terenie Gminy Rzeczyca działają liczne organizacje, w których mieszkańcy mogą realizować działania na rzecz rozwiązywania problemów i budowania potencjału lokalnej społeczności, które współpracują z samorządem gminnym.

Wykaz: organizacji współpracujących z Urzędem Gminy .

1. Ochotnicza Straż Pożarna w Rzeczycy.
2. Ochotnicza Straż Pożarna w Sadykierzu
3. Ochotnicza Straż Pożarna w Bartoszówce
4. Ochotnicza Straż Pożarna w Luboczy
5. Ochotnicza Straż Pożarna w Glinie
6. Ochotnicza Straż Pożarna w Kanicach

7. Parafia Rzymsko-Katolicka w Rzeczycy św. Katarzyny.

8. Klub Aktywnej Społeczności w Rzeczycy.

5. ANALIZA PROBLEMÓW W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE RZECZYCA

Dokonując diagnozy problemów społecznych na terenie gminy zespół korzystał z szeregu możliwości jakie stwarza funkcjonowanie jednostek organizacyjnych samorządu terytorialnego, jednostek pozarządowych oraz instytucji współdziałających w szeroko rozumianym obszarze polityki społecznej. Nie poprzestając na analizie źródeł danych zastanych, którymi dysponują:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Gminy w Rzeczycy, Policja i inne instytucje , zaproszono także do prac nad strategią mieszkańców gminy Rzeczyca.

Przeprowadzono wśród społeczności gminy badania ankietowe. Diagnoza przeprowadzona w ramach Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych gminy obejmowała kilkanaście zagadnień. W odniesieniu do **infrastruktury technicznej**, należy stwierdzić, iż jest ona w gminie dość dobrze rozwinięta. W latach 2012-2014 zrealizowano w gminie kilka inwestycji obejmujących, poza sferą techniczną, obszar kultury, sportu i rekreacji. Jeśli chodzi o **komunikację**, mieszkańcy połowy miejscowości gminy mają ogólnie zadowalające połączenia komunikacyjne, wyłącznie w ruchu kołowym. Co się tyczy **zasobów i warunków mieszkaniowych**, w strukturze własnościowej lokali w gminie przeważają mieszkania prywatne osób fizycznych. Dominującą formą budownictwa mieszkaniowego jest budownictwo zagrodowe i jednorodzinne.

Analiza **zasobów edukacyjnych** gminy pozwoliła stwierdzić, iż na jej terenie funkcjonuje 1 szkoła podstawowa w tym dwie filie i przedszkola, 1 gimnazjum. W badaniu ankietowym większość mieszkańców pozytywnie oceniła dostęp do placówek oświatowo-wychowawczych w gminie, natomiast w odpowiedzi na pytanie o placówki, których brakuje, wskazywano przedszkola oraz żłobek. Jeśli chodzi o **instytucje kultury**, działalność w gminie prowadzą: Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka Publiczna

w Rzeczycy, oraz 12 świetlic wiejskich – środowiskowych. Spośród uczestników badania ankietowego prawie 78 % stwierdziło, że dostęp do placówek kultury w gminie jest dobry bądź wystarczający. Analiza przeprowadzonych badań ankietowych wskazuje, iż grupy najbardziej zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym to: osoby dotknięte ubóstwem, dzieci z rodzin ubogich. Natomiast na pytanie „ W jakim obszarze oferta pomocy jest w gminie najbardziej niezadowolająca? ”, ankietowani wskazali na pierwszym miejscu – wspieranie rodzin wielodzietnych, oraz w pozostałej kolejności: ograniczanie bezrobocia, alkoholizm, ochrona zdrowia.

Co się tyczy **infrastruktury zdrowotnej**, mieszkańcy gminy mają zapewnioną opiekę zdrowotną w niepublicznym ZOZ oraz prywatnych gabinetach stomatologicznych (z usługami w ramach NFOZ). W przeprowadzonym badaniu ankietowym ponad 78% mieszkańców oceniło dostępność placówek służby zdrowia w gminie jako niewystarczającą. Wśród lekarzy specjalistów, których brakuje w gminie wymieniano niemal wszystkich. Jeśli chodzi o stan **bezpieczeństwa publicznego**, w odpowiedzi na pytanie „Czy czuje się Pani / Pan bezpiecznie w miejscu zamieszkania?” zdecydowana większość ankietowanych mieszkańców (w sumie 64,3%) stwierdziła, że w miejscu zamieszkania czuje się bezpiecznie. Jako działania, które należałoby podjąć w gminie w celu poprawy stanu bezpieczeństwa, ankietowani postulowali zwiększenie liczby patroli i monitoring. Dla poprawy stanu bezpieczeństwa na drodze najczęściej wskazywali brak chodników.

Sumując uzyskane informacje i nakładając wyniki diagnozy na zakres możliwości kompetencyjnych samorządu, można wskazać najważniejsze obszary problemowe, których rozwiązanie powinno stać się przedmiotem troski samorządu lokalnego.

1. Kryzys funkcji rodziny.
2. Bezrobocie. Alkoholizm,
3. Niepełnosprawność,
4. Bezpieczeństwo i ochrona zdrowia.

5.1. Analiza SWOT

Analiza SWOT tworzona jest w celu zdefiniowania najważniejszych czynników zewnętrznych i wewnętrznych, które mają wpływ na rozwój społeczny obszaru Gminy Rzeczyca. Analiza przeciwstawia „Mocne Strony” obszaru jego „Słabym Stronom”, oraz „Zagrożenia” zewnętrzne – „Szansom” wpływającym z położenia geopolitycznego obszaru.

Przedstawione poniżej czynniki obejmują:

MOCNE STRONY	
1.	dobrze zdiagnozowane problemy społeczności lokalnej,
2.	doświadczenie i zaangażowanie pracowników socjalnych,
3.	dobrze rozwinięta infrastruktura edukacyjna, sportowa i kulturalna,
4.	organizacja wielu wydarzeń kulturalno-rozrywkowych, które sprzyjają integracji,
5.	otwartość samorządu gminnego i ośrodka pomocy społecznej na współpracę ze środowiskiem lokalnym,
6.	realizacja programów rządowych - socjalnych skierowanych do mieszkańców gminy,
7.	wdrażanie programów i projektów ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów mieszkańców gminy,
8.	uwrażliwianie społeczności lokalnej na problemy i potrzeby osób niepełnosprawnych

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE RZECZYCA
NA LATA 2016-2021**

9.	otwartość na nowe rozwiązania,
10.	aktywność gminy w pozyskiwaniu środków zewnętrznych,

SLABE STRONY

1.	wysokie bezrobocie, w tym duża część osób bez prawa do zasiłku oraz długotrwale bezrobotnych,
2.	ujemny przyrost naturalny,
3.	bezradność opiekuńczo-wychowawcza w wielu rodzinach oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
4.	występowanie patologii społecznych,
5.	mała świadomość i gotowość społeczna w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej,
6.	niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi,
7.	zbyt mała ilość wręcz brak organizacji pozarządowych na terenie gminy,
8.	niewystarczająca polityka rodzinna (brak instytucjonalnych form opieki nad dziećmi do lat 3),
9.	niewystarczająca specjalistyczna opieka zdrowotna,
10.	powiększająca się szara strefa gospodarki w gminie,
11.	brak powstawania grup wsparcia i instytucji działających na rzecz osób niepełnosprawnych,
12.	niewielka kadra w ośrodku pomocy społecznej

SZANSE	
1.	wzrost gospodarczy kraju i związana z tym poprawa sytuacji finansowej, bytowej osób i rodzin,
2.	dostępność środków z Europejskiego Funduszu Społecznego, oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich,
3.	zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych,
4.	funkcjonowanie w gminie grup wsparcia i instytucji wsparcia dla osób niepełnosprawnych,
5.	utrzymanie stanowiska pracy asystent rodziny,
6.	wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami,
7.	pozyskiwanie inwestorów i zwiększenie zatrudnienia na terenie gminy,

ZAGROŻENIA	
1.	ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy przez kończącą edukację młodzież,
2.	rosnące zapotrzebowanie na usługi społeczne wynikające ze starzenia się społeczeństwa i wzrostu liczby osób niepełnosprawnych,
3.	wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży oraz pojawianie się nowych rodzajów uzależnień; obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej,

**GMINNA STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE RZECZYCA
NA LATA 2016-2021**

4.	zmniejszenie się środków na realizowanie działań pomocy społecznej, przy jednoczesnym wzroście zadań oraz niewzrastającym zatrudnieniu,
5.	niewystarczający dostęp do świadczeń z zakresu specjalistycznej opieki zdrowotnej,
6.	zjawisko nielegalnego zatrudnienia,
7.	brak dostatecznych środków finansowych na realizację programów pomocowych
8.	niespójność przepisów prawa i trudności w jego interpretacji

5.2. Wizja, Misja , cele strategiczne i szczegółowe

W tej części strategii zawarte są programy szczegółowe polityki i pomocy społecznej, przeznaczone do realizacji na terenie gminy. Zostały one ujęte w formie misji, celów strategicznych, celów operacyjnych i kierunków działań.

Nadrzędnym celem lokalnej polityki społecznej jest poprawa jakości życia ludności gminy, na którą składa się szereg czynników kształtujących warunki życia wspólnoty oraz poszczególnych rodzin i osób samotnie gospodarujących. Wynika stąd potrzeba integracji działań sektorowych w ramach pomocy społecznej, rynku pracy, edukacji, kultury, sportu, zdrowia, mieszkalnictwa i polityki prorodzinnej, w ścisłym powiązaniu z realizowanymi w gminie inwestycjami „twardymi” w infrastrukturę techniczną oraz gospodarkę.

W I Z J A

Gmina Rzeczyca otwarta na potrzeby społeczne, wspierające rozwój wszystkich mieszkańców w dążeniu do samodzielności i niezależności, dająca poczucie bezpieczeństwa i społecznej integracji.

MISJA

Zapewnienie mieszkańcom Gminy Rzeczyca warunków sprzyjających rozwojowi osobistemu oraz przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu poprzez stworzenie sprawnego systemu umożliwiającemu osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych.

I. CEL STRATEGICZNY

I. Skuteczne wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej

Cele szczegółowe	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki i ewaluacja	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Okres realizacji
<p>1. Wspieranie rodzin z dziećmi w prawidłowym funkcjonowaniu w środowisku.</p> <p>1.1. Systematyczna praca socjalna z rodziną.</p> <p>1.2. Wsparcie finansowe rodzin żyjących w niedostatku.</p>	<p>GOPS; PCPR; Urząd Gminy;</p>	<p>Ilość rodzin objętych pomocą</p>	<p>Poprawa funkcjonowania rodzin z dziećmi. Zmniejszenie liczby dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i innych.</p>	<p>Budżet Gminy, środki zewnętrzne</p>	<p>2016-2021</p>
<p>2. Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.</p> <p>2.1. Organizacja wypoczynku letniego, zimowego dla dzieci z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych.</p>	<p>GOPS; GKRPA; PCPR; szkoły i świetlice funkcjonujące na terenie gminy; GOK; Organizacje pozarządowe;</p>	<p>Liczba dzieci korzystających z wypoczynku;</p>	<p>Zmniejszenie zagrożeń wynikających z braku opieki w czasie wolnym od nauki. Rozwijanie zainteresowań i zdobywanie nowych umiejętności.</p>	<p>Budżet Gminy, środki zewnętrzne</p>	<p>2016-2021</p>
<p>3. Pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych pozbawieniem lub ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez wprowadzenie pracy asystenta rodziny.</p> <p>3.1. Zapewnienie warunków dla działania rodzin wspierających.</p>	<p>GOPS; PCPR</p>	<p>Monitorowanie działań; Analiza danych; Liczba zatrudnionych asystentów rodziny. Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.</p>	<p>Stworzenie środowiska przyjaznego dzieciom i ich rodzicom. Poprawa funkcjonowania rodzin biologicznych.</p>	<p>Budżet Gminy, środki zewnętrzne</p>	<p>2016-2021</p>
<p>4. Realizacja Programu Wspierania Rodziny w Gminie Rzeczyca oraz opracowanie nowego programu.</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeczycy</p>	<p>Liczba rodzin objęta wsparciem, liczba zatrudnionych asystentów,</p>	<p>Wielopłaszczyznowe wsparcie rodziny w wypełnieniu swoich funkcji poprzez: - kształtowanie prawidłowych wzorów funkcjonowania rodziny, - tworzenie nowych form pomocy rodzinie, - pomoc w opiece i wychowaniu dziecka</p>	<p>Budżet Gminy środki zewnętrzne</p>	<p>2016-2021</p>

<p>5. Wsparcie rodziny w zapewnieniu opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi i pozostawienie ich w środowisku naturalnym.</p>	<p>Gmina, GOPS, Placówki służby zdrowia,</p>	<p>Liczba świadczeń medycznych realizowanych w warunkach domowych Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych; Liczba niepełnosprawnych dzieci uczęszczających do przedszkoli i szkół</p>	<p>Poprawa dostępu do usług medycznych realizowanych w warunkach domowych pozostawianie osób starszych w lokalnym środowisku; poprawa rozwoju dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do przedszkoli i szkół</p>	<p>Budżet Gminy, środki zewnętrzne</p>	<p>2016-2021</p>
<p>6. Zapewnienie osobom w wieku podeszłym bezpiecznej przestrzeni do życia dostosowanej do ich potrzeb i możliwości 6.1. Kierowanie osób wymagających pomocy całodobowej do DPS 6.2. Świadczenie pomocy dziennej- usługi opiekuńcze 6.3. Udzielanie wsparcia finansowego</p>	<p>GOPS, Urząd Gminy,</p>	<p>Liczba osób</p>	<p>Wzrost zapewnienia bezpieczeństwa i jakości życia.</p>	<p>Na bieżąco</p>	<p>Na bieżąco</p>

II. CEL STRATEGICZNY

II. Wspieranie osób bezrobotnych w zwiększaniu szans na rynku pracy

Cele szczegółowe	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki ewaluacji	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Czas realizacji lata
<p>1. Opracowanie i realizacja projektów/ programów służących aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych z funduszy zewnętrznych.</p>	<p>GOPS w Rzeczyce PUP w Tomaszowie Maz.</p>	<p>Liczba zrealizowanych projektów/ programów; Liczba osób bezrobotnych, które zostały objęte pomocą w ramach projektu/ programu; Liczba miejsc pracy lub miejsc aktywizacji zawodowej utworzonych w ramach projektu/programu.</p>	<p>Poprawa sytuacji materialnej. Poprawa kondycji psychicznej. Możliwość nabycia nowych umiejętności zawodowych lub/i doświadczenia zawodowego. Możliwość podjęcia stałego zatrudnienia.</p>	<p>EFS – POKL, Budżet Gminy, Środki zewnętrzne</p>	<p>2016-2021</p>
<p>2. Zatrudnianie w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, staży we współpracy z PUP w Tomaszowie Maz.</p>	<p>Urząd Gminy w Rzeczyce GOPS w Rzeczyce PUP w Tomaszowie Maz.</p>	<p>Liczba osób, które zostały objęte pomocą zgodnie z art. 34 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; Liczba osób bezrobotnych objętych pomocą finansową GOPS w Rzeczyce</p>	<p>Poprawa sytuacji materialnej. Poprawa kondycji psychicznej. Możliwość nabycia nowych umiejętności zawodowych lub/i doświadczenia zawodowego. Możliwość podjęcia stałego zatrudnienia.</p>	<p>Budżet Gminy Środki zewnętrzne</p>	<p>2016-2021</p>
<p>3. Podejmowanie współpracy w zakresie upowszechniania informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, usłudze pośrednictwa pracy oraz szkoleniach.</p>	<p>GOPS w Rzeczyce PUP w Tomaszowie Maz.</p>	<p>liczba osób bezrobotnych w gminie, w tym liczba osób objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,</p>	<p>Możliwość podjęcia stałego zatrudnienia. Przekwalifikowanie zawodowe. Nabycie umiejętności poszukiwania zatrudnienia.</p>	<p>Środki zewnętrzne samorządowe</p>	<p>2016-2021</p>

III. CEL STRATEGICZNY

III. Działania zmierzające do zmniejszenia liczby osób i rodzin zagrożonych uzależnieniami oraz patologiami społecznymi

Cele szczegółowe	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki i ewaluacja	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Okres realizacji
1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	GKRPA, Urząd Gminy, GOPS, Placówki Oświatowe, GOK, Policja	Zgodnie ze wskaźnikami realizacji w programie	Poprawa funkcjonowania rodzin.	Budżet Gminy, środki zewnętrzne	2016-2021
2. Realizacja programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Urząd Gminy, GOPS; GKRPA; Placówki Oświatowe, Zespół interdyscyplinarny GOK, Policja Organizacje pozarządowe;	Zgodnie ze wskaźnikami realizacji w programie;	Zgodnie z założeniami w programie Zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej.	Budżet Gminy, środki zewnętrzne	2016-2021
3. Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych dla dzieci i młodzieży w szkołach w formie spotkań i pogadanek z przedstawicielami, m. in. służby zdrowia, szkoły, propagujących zdrowy styl życia	Placówki służby zdrowia, Policja, Placówki Oświatowe, GOPS; GKRPA,	Liczba uczniów uczestniczących w spotkaniach, pogadankach; Liczba podmiotów prowadzących ww. działania	Wzrost świadomości wśród dzieci i młodzieży	Budżet Gminy, środki zewnętrzne	2016-2021
4. Wspieranie letniego i zimowego wypoczynku dzieci z rodzin wysokiego ryzyka	Urząd Gminy, GOPS, GKRPA, Placówki Oświatowe	Liczba dzieci objętych wsparciem	Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka.	Budżet Gminy, środki zewnętrzne	2016-2021

III. CEL STRATEGICZNY

IV. Poprawa jakości usług medycznych dla mieszkańców gminy oraz wzmocnienie podstaw prozdrowotnych mieszkańców

Cele szczegółowe	Realizatorzy i partnerzy	Wskaźniki i ewaluacja	Przewidywane efekty	Źródła finansowania	Okres realizacji
1. Wspieranie działań w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia w celu utrzymania i poprawy stanu zdrowia mieszkańców (m.in. edukacja, informacja)	Urząd Gminy, GOPS; Placówki Oświatowe, GOK, Placówki służby zdrowia	Liczba akcji oraz programów profilaktycznych, badań i konsultacji medycznych organizowanych dla mieszkańców	Wzrost świadomości społecznej	Budżet Gminy, środki zewnętrzne	2016-2021
2. Zwiększenie dostępności do wysokiej jakości usług zdrowotnych	Urząd Gminy, Placówki służby zdrowia	Liczba porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w przeliczeniu na 1 mieszkańca – dane BDL GUS;	Poprawa stanu zdrowia mieszkańców	Budżet Gminy, środki zewnętrzne	2016-2021

6. MONITOROWANIE I PROCES AKTUALIZACJI STRATEGII.

Monitoring realizacji strategii umożliwia: obserwację stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiających aktualną identyfikację problemów w ich realizacji; ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację; weryfikację zgodności założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków; kontrolę postępu prac związanych z realizacją działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2021 w zakresie problematyki społecznej, wymagającym okresowej aktualizacji do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i w samym społeczeństwie. Przygotowanie projektu dokumentu i jego przyjęcie przez Radę Gminy Rzeczyca kończy pierwszy etap planowania. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego monitorowania zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględniania w strategii.

Za koordynację wdrażania strategii odpowiadać będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeczycy.

Podstawą skutecznego wdrożenia strategii jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno – gospodarczych, zachodzących na terenie gminy. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów.

Aktualizacji strategii

będzie dokonywał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rzeczycy. Procedura aktualizacji strategii będzie wdrażana na wniosek Wójta, Rady Gminy, przedstawicieli sołectw, innych instytucji (szkoly, NZOZ itp.) oraz organizacji pozarządowych i podlegać będzie uchwaleniu przez Radę Gminy Rzeczyca.

7. FINANSOWANIE STRATEGII

Środki finansowe na działania zaplanowane w strategii na lata 2016 - 2021 pochodzić będą z:

- budżetu gminy,
- budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zdań własnych,
- budżetu państwa na realizację zadań zleconych,
- Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz innych celowych funduszy krajowych,
- funduszy europejskich.
- Środków własnych podmiotów zaangażowanych w rozwiązywanie problemów społecznych i inne.

Podanie dokładniejszych wysokości środków planowanych na realizację strategii nie jest możliwe ze względu na zbyt długi (kilkuletni) okres obowiązywania dokumentu oraz brak długookresowych źródeł finansowania. Zakłada się, że cele i działania określone w strategii będą wyznaczały kierunki finansowania polityki społecznej gminy i będą uwzględniane przy konstruowaniu budżetu w kolejnych latach.

8. ADRESACI STRATEGII

Kluczowym zadaniem władz Gminy Rzeczycza jest zapewnienie wysokiego poziomu życia swoim mieszkańcom, a więc stworzenie możliwości i warunków do rozwoju we wszystkich dziedzinach życia. Na szczególną uwagę zasługują osoby, które z takich czy innych przyczyn samodzielnie nie są w stanie włączyć się w szereg przemian podnoszących warunki życiowe społeczności lokalnej. Specjalistyczne wsparcie tych osób stworzy im szansę do rozwoju, a co za tym idzie przełoży się na spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie. Zakres zadań związanych ze sferą społeczną oddziałującą na standard życia mieszkańców jest bardzo szeroki. Wizja rozwoju gminy zostanie zrealizowana poprzez działania z zakresu: pomocy społecznej, sportu rekreacji, turystyki, edukacji, kultury i opieki zdrowotnej.

Zgodnie z powyższym założeniem, adresatami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych są mieszkańcy Gminy Rzeczyca, zarówno osoby samotne jak i rodziny, którzy wymagają pomocy w odzyskaniu sił, wiary w siebie i zdolności do samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym.

Spis wykresów

Wykres Nr 1 Struktura mieszkańców ze względu na płeć w latach 2010-2014

Wykres 2. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.

Wykres nr 3. struktura bezrobotnych w gm. Rzeczyca

Wykres nr 4. Środki finansowe służące rozwiązywaniu problemów uzależnień

Wykres nr 5. Liczba rodzin z problemem alkoholowym korzystające ze świadczeń

Wykres 6 : Liczba udzielonych porad w ramach POZ w latach 2012 – 2014

Spis tabel

Tabela Nr 1. Wskaźniki demograficzne w latach 2011-2014

Tabela Nr 2 .Liczba osób pracujących w Gminie Rzeczyca w latach 2010-2014

Tabela nr 3. Wydatki na pomoc społeczną w latach 2012 -2015

Tabela Nr 4.. Powody przyznania pomocy w latach 2012-2015

Tabela nr 5: Typy rodzin korzystających z pomocy społecznej (opracowano na podstawie danych sprawozdań resortowych Ośrodka Pomocy Społecznej

Tabela nr 6: wykaz dzieci z terenu Gminy umieszczonych w pieczy zastępczej.

Tabela nr 7: Odpłatność za pobyt dzieci w pieczy zastępczej w latach 2012-2015

Tabela nr 8. Podejmowane działania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Tabela nr 9. Populacja różnych problemów alkoholowych

Tabela Nr 10. Wykaz uczniów w poszczególnych szkołach

